

**MINISTERSTVO
OBRANY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**
sekcia ľudských zdrojov
Kutuzovova 8
832 47 Bratislava 3

Bratislava 28. júna 2023
SELUZ-101-41/2023-OdSP

Vec
Výsluhové dôchodky - odpoveď na e-mailové podanie

From:
Sent: JUDr. Marián Ďurina [mailto: durinaadvokat@gmail.com]

Vážený pán doktor,

e-mailom z 13. júna 2023 ste sa obrátili na ministra obrany Slovenskej republiky so žiadosťou o bližšie informácie týkajúce sa valorizácie výsluhových dôchodkov v nadväznosti na mimoriadnu valorizáciu starobných dôchodkov v roku 2023, ako aj o informácie týkajúcej sa poberania rodičovského dôchodku rodičmi profesionálnych vojakov.

K Vášmu podaniu uvádzam:

Výsluhové dôchodky sa k 1. júlu 2023 valorizujú podľa § 68 ods. 1 a 16 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z. z.“) tak, že výsluhové dôchodky priznané a vyplácané do 30. júna príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú od 1. júla príslušného kalendárneho roka o percento zvýšenia dôchodkových dávok ustanoveného vo všeobecných predpisoch o sociálnom poistení na kalendárny rok, v ktorom sa tieto dôchodky zvyšujú.

Podľa § 82 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) sa dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárному roku.

Valorizácia výsluhových dávok je teda naviazaná na medziročný rast spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaný Štatistickým úradom Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárному roku, v ktorom sa výsluhové dôchodky zvyšujú. Tento rok o 11,8 %.

Na základe zákona č. 210/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

(ďalej len „zákon č. 210/2023 Z. z.“) dôjde s účinnosťou od 1. júla 2023 k mimoriadnej valorizácii v prípade, ak kumulatívny medzimesačný rast spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov za obdobie od 1. júla 2022 do 31. marca 2023 presiahne 5 %.

Ked'že takáto situácia nastala, budú sa dôchodkové dávky podľa zákona č. 461/2003 Z. z. zvyšovať od 1. júla 2023 o 10,6 %.

Zákon č. 328/2002 Z. z. je samostatným zákonom, nezávislým na zákone č. 461/2003 Z. z. V súvislosti so zmenami, ktoré sa v zákone č. 461/2003 Z. z. vykonávajú s účinnosťou od 1. júla 2023 vo vzťahu k mimoriadnej valorizácii, je potrebné uviesť, že nastavenie právej úpravy valorizácie výsluhových dôchodkov momentálne neumožňuje, aby táto reflektovala na akékoľvek úpravy vo vzťahu k valorizácii starobných dôchodkov.

Taktiež je potrebné uviesť, že mimoriadna valorizácia je v zákone č. 461/2003 Z. z. naviazaná na kumulatívny medzimesačný rast spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov. Nejde teda o valorizáciu na príslušný kalendárny rok o medziročný rast spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, na ktorú odkazuje zákon č. 328/2002 Z. z. Mimoriadna valorizácia je reakciou na zmeny v raste spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov na mesačnej báze v prípade, ak presiahne zákonom č. 461/2003 Z. z. určenú hranicu (5%).

Vo vzťahu k mimoriadnej valorizácii účinnej od 1. júla 2023 tiež uvádzame, že táto je upravená v prechodných ustanoveniach zákona č. 461/2003 Z. z., ktoré môžu upravovať iba právne vzťahy podľa tohto právneho predpisu. Nemôžu upravovať právne vzťahy, ktoré sú obsahom iného právneho predpisu, a preto sa prechodné ustanovenia v zákone č. 461/2003 Z. z. nevzťahujú na valorizáciu výsluhových dávok, ktoré spadajú pod osobitný systém sociálneho zabezpečenia a sú upravené zákonom č. 328/2002 Z. z.

Výsluhové dôchodky budú preto k 1. júlu 2023 zvýšené o medziročný rast spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaný za prvý polrok roka 2022, t. j. o 11,8 %.

K Vašim otázkam vo vzťahu k rodičovskému dôchodku pre rodičov profesionálnych vojakov uvádzame, že 15. júna 2023 bol v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásený zákon č. 210/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/2002 Z. z. a ktorý umožňuje profesionálnemu vojакovi rozhodnúť o tom, či jeho rodičovi má vzniknúť nárok na rodičovský dôchodok.

Aby mohol byť rodičovi profesionálneho vojaka poskytnutý rodičovský dôchodok podľa § 78b zákona č. 328/2002 Z. z., musia byť súčasne splnené tieto podmienky:

- profesionálny vojak musí podat písomné vyhlásenie, že jeho rodičovi má vzniknúť nárok na rodičovský dôchodok. Toto podá osobne alebo poštou Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia, najneskôr do 31. augusta 2023,

- profesionálny vojak musí byť vlastným alebo osvojeným dieťaťom rodiča, ktorému má vzniknúť nárok na rodičovský dôchodok alebo mu bol ako dieťa zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodíčov na základe rozhodnutia príslušného orgánu,

- profesionálny vojak musí mať vymieriavací základ na platenie poistného na výsluhové zabezpečenie a toto poistné musel platiť v roku, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom má vzniknúť nárok na rodičovský dôchodok, t. j. bol v služobnom pomere v roku, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom má jeho rodičom vzniknúť nárok na rodičovský dôchodok, (najneskôr v roku 2021),

- rodič profesionálneho vojaka musí byť poberateľom starobného dôchodku, alebo invalidného dôchodku po dovršení dôchodkového veku vyplácaného Sociálnou poisťovňou alebo musí byť poberateľom výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku po dovršení dôchodkového veku. Dôchodkový vek určuje Sociálna poisťovňa.

Profesionálny vojak, ktorý nechce, aby jeho rodičom vznikol nárok na rodičovský dôchodok, nebude predkladať žiadne vyhlásenie, resp. nie je potrebné, aby v tomto smere urobil akýkoľvek úkon.

Bližšie informácie týkajúce sa vyhlásenia profesionálneho vojaka o vzniku nároku na rodičovský dôchodok budú súčasťou pripravovaného metodického pokynu vypracovaného Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia a budú v najbližších dňoch zverejnené na webovej stránke Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia www.vusz.mil.sk.

S pozdravom

JUDr. Martin JAKÁL
generálny riaditeľ